

Aandacht voor matching

Bemiddeling door HOGAR,
vergunninghouder interlandelijke adoptie

Samenvatting

Op verzoek van de Minister van Justitie heeft de Inspectie jeugdzorg in 2009 toezicht uitgevoerd naar interlandelijke adoptie. De kwaliteit van de bemiddeling bij interlandelijke adoptie stond centraal in dit onderzoek van de Inspectie jeugdzorg. Het onderzoek is uitgevoerd bij de zeven Nederlandse vergunninghouders interlandelijke adoptie (hierna: vergunninghouders) en de Raad voor de Kinderbescherming. De inspectie heeft gekeken op welke manier deze organisaties gegevens over kinderen en aspirant-adoptieouders verzamelen en beoordelen met het oog op een goede matching. Volledige en betrouwbare informatie over de kenmerken en behoeften van een kind (kindprofiel) en de mogelijkheden van aspirant-adoptieouders verhoogt immers de kans op een goede 'match' tussen beiden.

Een deel van de kinderen heeft behoefte aan bijzondere zorg. Dit zijn bijvoorbeeld kinderen met een (operabele) handicap of een medische aandoening, maar ook kinderen met een ernstig belaste achtergrond. Aangezien steeds meer kinderen met een bijzondere zorgbehoefte worden aangeboden voor adoptie, is het des te meer van belang dat vergunninghouders zicht hebben op de kenmerken en behoeften van elk kind. Dan kan gericht worden gezocht naar aspirant adoptieouders, die de benodigde zorg en opvoeding kunnen bieden.

In dit rapport zijn de resultaten van het onderzoek bij de vergunninghouder Hogar weergegeven. Hogar bemiddelt bij de adoptie van kinderen uit Colombia.

Conclusie van het onderzoek bij Hogar is, dat deze vergunninghouder voldoende aantoonbare inspanningen verricht om een compleet beeld te krijgen van elke kind, hoewel de kindgegevens niet altijd volledig en betrouwbaar zijn. Dit laatste wordt veroorzaakt door het feit dat de controle mogelijkheden in het zendende land voor Hogar begrensd zijn.

Verder gaat Hogar binnen de mogelijkheden voldoende bewust om met de verantwoordelijkheden om geschikte adoptieouders te vinden voor een kind. Wel is aandacht nodig voor het transparant maken van afwegingen rond matching in de dossiers.

Het evalueren en verbeteren van de eigen werkwijze gebeurt op een voldoende systematische manier en waar mogelijk worden verbeteringen aangebracht in de eigen werkwijze.

Om de kwaliteit van de bemiddeling verder te verbeteren doet de inspectie de volgende aanbevelingen aan Hogar:

Maak een kindprofiel voor elke bemiddeling

Het kindprofiel benoemt de specifieke kenmerken en (zorg- en opvoeding)behoefte van een kind en is gebaseerd op informatie over de sociale achtergrond, de ontwikkeling en medische aspecten van het kind. Een kindprofiel is een van de voorwaarden voor een zorgvuldige match met de meest geschikte aspirant-adoptieouders.

Maak besluitvorming rond de matching inzichtelijk in het dossier

Het vastleggen van besluitvorming stimuleert eenduidig werken en maakt het periodiek evalueren van de bemiddelingen mogelijk. Ook biedt het een vorm van verantwoording naar de geadopteerde.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
Hoofdstuk 2 Matching en vergunninghouders.....	9
Hoofdstuk 3 Beknopte schets van HOGAR	11
Hoofdstuk 4 Resultaten en conclusies	13
4.1 Verzamelen van kindgegevens	13
4.2 Matching tussen kind en aspirant-adoptieouders	14
4.3 Evalueren en verbeteren.....	14
4.4 Contact met gezin na plaatsing van het kind	15
Hoofdstuk 5 Aanbevelingen	17
Bijlage 1 Toetsingskader	19

Hoofdstuk 1 Inleiding

Op verzoek van de Minister van Justitie deed de Inspectie jeugdzorg in 2009 toezicht naar interlandelijke adoptie. De vraag die richting gaf aan het onderzoek luidt: is de bemiddeling bij interlandelijke adoptie van voldoende kwaliteit?

De inspectie deed onderzoek bij de meest betrokken Nederlandse partijen, namelijk de zeven vergunninghouders interlandelijke adoptie (hierna: de vergunninghouders) en de Raad voor de Kinderbescherming. De resultaten van het onderzoek zijn beschikbaar via een rapport per vergunninghouder en een rapport over de Raad voor de Kinderbescherming.

Bemiddeling en het belang van gegevens

Een belangrijk onderdeel van bemiddeling is het verzamelen en beoordelen van gegevens over kind en aspirant-adoptieouders. Volledige en betrouwbare informatie over kind en aspirant-adoptieouders verhoogt immers de kans op een goede 'match' tussen beiden.

Vergunninghouders verzamelen relevante informatie over het kind en controleren of de informatie volledig en betrouwbaar is. De Raad voor de Kinderbescherming doet onderzoek naar de geschiktheid van aspirant-adoptieouders.

Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie

Met het ondertekenen van het Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie¹ in 2008 onderstrepen de vergunninghouders hun intentie om te komen tot een eenduidige werkwijze van voldoende kwaliteit, waarbij het belang van het kind goed tot uiting komt.

Het kwaliteitskader bevat richtlijnen op het gebied van de bedrijfsvoering, inhoudelijke eisen aan de bemiddeling en afspraken over de samenwerking tussen vergunninghouders. Vanaf 2010 dienen alle vergunninghouders te werken volgens de richtlijnen. Het kwaliteitskader is betrokken bij het onderzoek wat betreft de inhoudelijke eisen aan het adoptieproces.

Onderzoek bij HOGAR

In dit rapport vindt u de resultaten van het onderzoek bij HOGAR, een vergunninghouder die bemiddelt bij de adoptie van kinderen uit Colombia. Het rapport geeft een beeld van de kwaliteit van:

1. het verzamelen en beoordelen van kindgegevens door HOGAR;
2. de matching van kind(eren) en aspirant-adoptieouders door HOGAR;
3. het evalueren en verbeteren van de eigen werkwijze door HOGAR.

Daarnaast is bekeken hoe HOGAR adoptiegezinnen begeleidt na plaatsing. Dit onderdeel van het onderzoek had een inventariserend karakter.

Er is gesproken met twee bestuursleden² van HOGAR op basis van gestructureerde vragenlijsten en ook zijn vier dossiers bestudeerd van bemiddelingen die in 2008 zijn afgerond.

¹ Kamerstukken II, 2007-2008, 31265, nr. 8, Bijlage.

² Een van de twee bestuursleden heeft ook uitvoerende taken bij de bemiddeling.

Het is van belang om te vermelden dat dit rapport conclusies bevat over de kwaliteit van de bemiddeling bij HOGAR en niet over het functioneren van de gehele adoptieketen.

Leeswijzer

Hoofdstuk twee bevat enige achtergrondinformatie over matching en vergunninghouders en in hoofdstuk drie leest u een beknopte schets van stichting HOGAR. In hoofdstuk vier staan de resultaten en conclusies van het onderzoek, gevolgd door de aanbevelingen aan HOGAR in hoofdstuk vijf. In de bijlagen vindt u het toetsingskader (bijlage 1).

Hoofdstuk 2 Matching en vergunninghouders

Er zijn op dit moment zeven organisaties in Nederland die beschikken over een (tijdelijke) vergunning van de Minister van Justitie om te bemiddelen bij internationale adoptie.

De vergunninghouders opereren in een internationale context: het proces van interlandelijke adoptie bestaat uit veel stappen met betrokkenheid van veel verschillende organisaties buiten Nederland. Een vergunninghouder vormt een schakel in de adoptieketen en de invloed van vergunninghouders op het geheel is dan ook beperkt.

Risico's bij bemiddeling

De kwaliteit van het bemiddelingsproces is onder meer afhankelijk van de kwaliteit van de gegevens over kind(eren) en aspirant-adoptieouders. Aangezien een deel van het adoptieproces zich onttrekt aan de directe invloedssfeer van het Nederlandse beleid en toezicht, is het onvermijdelijk dat Nederland enig risico accepteert op malafide adopties. Dit risico kan enigszins beperkt worden door het treffen van maatregelen, zoals uitwisseling van ambtsberichten over adoptiepraktijken in zendende landen en harmonisatie van Europees adoptiebeleid.

Ter voorbereiding van het toezicht vond vooronderzoek plaats naar de aard van de (beïnvloedbare) risico's in het bemiddelingsproces. Vervolgens is besloten het onderzoek te richten op de manier waarop de vergunninghouders en Raad voor de Kinderbescherming omgaan met de volgende risico's van interlandelijke adoptie:

- de kenmerken en behoeften van het kind (kindprofiel) zijn onvoldoende duidelijk;
- de bereidheid en capaciteiten van (aspirant-)adoptieouders zijn onvoldoende duidelijk;
- de 'match' tussen kind en (aspirant-)adoptieouders is onvoldoende passend in de praktijk.

Volledigheid en betrouwbaarheid van gegevens

Er is een grote diversiteit aan landen die kinderen aanbieden voor adoptie. Allereerst zijn culturele, politiek-bestuurlijke en sociaal-economische omstandigheden in zendende landen van invloed op de voorwaarden en omstandigheden waaronder kinderen worden aangeboden voor adoptie. Daarnaast heeft een deel van de zendende landen het Haags Adoptieverdrag ondertekend (of werkt in de geest van het verdrag), terwijl andere landen hun eigen opvattingen over adoptie hebben.

De mogelijkheden van vergunninghouders om de volledigheid en de betrouwbaarheid van de gegevens die het zendende land verstrekt over het kind te controleren, dienen binnen deze context gezien te worden.

Kinderen met special needs

De laatste jaren groeit het aantal adoptiekinderen met een zogenaamde special need, dat naar Nederland komt. Special need kinderen zijn kinderen met een bijzondere zorgbehoefte, bijvoorbeeld vanwege een medisch risico, een (al dan niet operabele) handicap of een ernstig belaste achtergrond. Hoewel de vergunninghouders het begrip special need verschillend invullen, wijst ook het kwaliteitskader op het belang van zorgvuldige matching van deze groep kinderen³.

Naast de risico's die alle adoptiekinderen lopen vanwege een verlieservaring en het verlaten van hun culturele achtergrond, is het aannemelijk dat special need kinderen door hun kwetsbaarheid meer risico's lopen. Juist bij deze kinderen is een zorgvuldige matching met aspirant-adoptieouders van groot belang. Het feit dat het soms lastig is om betrouwbare informatie te ontvangen uit landen van herkomst kan juist bij adoptie van special need kinderen extra zwaar wegen.

Matching in Nederland en in het buitenland

De daadwerkelijke matching van kind en aspirant-adoptieouders vindt in veel gevallen plaats in het land van herkomst, dus in het land waar het kind is geboren. Dit houdt in, dat de Nederlandse vergunninghouder informatie over aspirant-adoptieouders opstuurt naar het zendende land, waarna het zendende land een voorstel doet voor een kind aan de vergunninghouder. De werkzaamheden van de vergunninghouder beperken zich bij deze vorm van matching tot het controleren of het voorstel van het zendende land aan alle eisen voldoet inclusief het controleren van kindgegevens en het voorleggen van het voorstel aan de Nederlandse aspirant-adoptieouders.

Er zijn ook landen en situaties waarbij de vergunninghouder het voorstel voor een match tussen kind en aspirant-adoptieouders doet en dat voorstel ter goedkeuring voorlegt aan het land van herkomst. Dat komt bijvoorbeeld voor bij de adoptie van special need kinderen en siblings (kinderen met een biologische of sociale verwantschap).

³ Bij special need kinderen, meerlingen en kinderen van 2 jaar en ouder kunnen extra documenten nodig zijn voor een goede matching. (...) Gelet op de bijzondere voorgeschiedenis en/of omstandigheden kunnen aanvullende medische, sociale en/of ontwikkelingsgegevens over het (de) kind(eren) noodzakelijk zijn. Ook kan een aanvullend gezinsrapport nodig zijn waarbij specifiek onderzocht wordt of de geselecteerde ouders voor dit kind/deze kinderen geschikt zijn (Bron: Kamerstukken II, 2007-2008, 31265, nr. 8, Bijlage).

Hoofdstuk 3 Beknopte schets van HOGAR

Stichting HOGAR bemiddelt sinds 30 jaar bij de interlandelijke adoptie van kinderen uit Colombia en werkt uitsluitend samen met het Instituto Colombiano Bienestar Familiar (ICBF), de Colombiaanse kinderbescherming. HOGAR wordt geheel gedragen door zeventien vrijwilligers, die hun werkzaamheden uitvoeren vanuit huis, naast een andere dagtaak. De vijf contactpersonen van HOGAR die ouders begeleiden tijdens de procedure hebben minimaal zeven jaar (en vaak langer) zelf een geadopteerd kind.

Het aantal Colombiaanse kinderen dat HOGAR bemiddelde in Nederlandse gezinnen nam de afgelopen jaren af van 62 (in 2004) tot 35 (in 2008). De wachttijd voor ouders neemt al jaren toe en sinds 2007 hanteert HOGAR dan ook een inschrijfstop. In oktober 2010 verloopt de vergunning in Nederland en HOGAR zal geen verlenging vragen. Het streven is, om voor alle ouders die nu nog op de wachtlijst staan een adoptie te realiseren.

Vormen van matching door HOGAR

Er zijn twee vormen van matching door HOGAR. Bij de (vroeger gebruikelijke) adoptie van jonge, gezonde kinderen zendt HOGAR alle informatie over aspirant-adoptieouders naar het ICBF in Colombia. Vervolgens komen zij na controle door het ICBF op een wachtlijst. Als de aspirant-adoptieouders aan de beurt zijn doet het ICBF in Colombia een voorstel voor een kind. HOGAR controleert het voorstel van het ICBF en legt het vervolgens voor aan de aspirant-adoptieouders, die besluiten al dan niet in te gaan op het voorstel.

Bij special need kinderen is de procedure anders. Eén medewerker van het ICBF bepaalt welk land/adoptiebemiddelaar een ouder mag voordragen voor een specifiek kind. Als de keuze valt op HOGAR, dan beoordeelt HOGAR welke ouders bij dit specifieke kind zouden passen en doet vervolgens een voorstel aan het ICBF. Het ICBF bekijkt het voorstel kritisch, stelt soms aanvullende vragen⁴ en besluit uiteindelijk al dan niet in te stemmen met het voorstel van HOGAR. Indien het ICBF de voorgestelde ouders afwijst, krijgt HOGAR meestal geen tweede kans om een gezin voor te dragen.

Achtergrond van het besluit om te stoppen

Het besluit van HOGAR om geen verlenging van de Nederlandse vergunning aan te vragen heeft een aantal redenen:

- Voor gezonde, jonge kinderen worden tegenwoordig in Colombia zelf oplossingen gevonden. Kinderen die terecht komen bij het ICBF worden maximaal een half jaar in een Colombiaans pleeggezin geplaatst, terwijl het ICBF nagaat of het kind terug kan keren naar huis of familie. Lukt dit niet, dan wordt een half jaar gezocht naar een adoptiegezin voor het kind in Colombia. Pas als het ICBF daar niet in slaagt, komt internationale adoptie van het kind in beeld.

⁴ Het komt voor, dat het ICBF vraagt om aanvullend gezinsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming.

- De laatste jaren worden uit Colombia bijna alleen nog oudere kinderen en special need kinderen (met een steeds zwaardere problematiek) aangeboden voor interlandelijke adoptie. De medische én psychologische gegevens over deze kinderen blijken niet altijd betrouwbaar genoeg, ondanks herhaalde pogingen van HOGAR om dit te verbeteren.
Om de Colombiaanse kinderen die momenteel worden aangeboden zorgvuldig te kunnen matchen, vindt HOGAR het onontbeerlijk om structureel te kunnen beschikken over een eigen arts in Nederland. Tegelijkertijd staat die noodzaak op gespannen voet met het karakter van een vrijwilligersorganisatie.
- De eisen die Colombia stelt aan HOGAR zijn de laatste jaren steeds strenger geworden. Zo eist Colombia van elk geadopteerd kind de eerste twee jaar na plaatsing in Nederland twee maal per jaar een voortgangsverslag. Dit verslag mag niet door de ouders worden gemaakt, dus de follow-up medewerkers van HOGAR hebben regelmatig telefonisch contact met de ouders. Het verslag moet vervolgens in het Spaans worden vertaald en op diverse manieren worden geautoriseerd. De kosten hiervan zijn aanzienlijk en dit traject kost ook veel tijd.

Tot slot merken bestuursleden op dat het voor HOGAR als vrijwilligersorganisatie niet mogelijk is om aan alle eisen van het Kwaliteitskader te voldoen.

Hoofdstuk 4 Resultaten en conclusies

Dit hoofdstuk bevat een beknopte beschrijving van het bemiddelingsproces bij HOGAR, gevolgd door een aantal conclusies over de kwaliteit. Het hoofdstuk is ingedeeld op basis van de volgende vier werkzaamheden van vergunninghouders:

- verzamelen van kindgegevens;
- matching tussen kind en aspirant-adoptieouders;
- evalueren en verbeteren;
- contact met gezin na plaatsing van het kind.

4.1 Verzamelen van kindgegevens

HOGAR ontvangt van elk kind een zogenaamd bio-psychosociaal rapport, dat is opgesteld door een maatschappelijk werker, diëtist en psycholoog in Colombia. Het rapport wordt vertaald uit het Spaans en wordt vervolgens beoordeeld door drie medewerkers van HOGAR. Standaard beoordeelt ook een 'vaste' kinderarts in Colombia het rapport. In bijzondere gevallen maakt HOGAR gebruik van de adviezen van twee Nederlandse artsen. Bij twijfel vindt op verzoek van HOGAR aanvullend onderzoek plaats in Colombia, om de betrouwbaarheid van de gegevens te verhogen.

Vooraf de medische en de psychologische gegevens uit Colombia zijn niet altijd volledig en betrouwbaar. Een probleem waar HOGAR mee kampt, is dat de informatie vooral afkomstig is van het pleeggezin waar het kind verblijft en dat het ICBF (ook door de hoge werkdruk) het kind niet altijd heeft bezocht. Het kan dus gebeuren dat het pleeggezin onjuiste informatie verstrekt aan ICBF en daarmee aan HOGAR. Het komt voor dat een kind na aankomst onverwachte problemen blijkt te hebben, zoals zeer heftige gedragsproblemen of een ernstige vorm van autisme. In het jaarverslag van HOGAR wordt uitgebreid ingegaan op de kwestie van foutieve en onvolledige gegevens. Ook heeft HOGAR twee klachten ingediend bij de Minister van Justitie over het ICBF.

HOGAR vertaalt de medische gegevens niet expliciet in de vraag wat een specifiek kind nodig heeft (= kindprofiel). Het bio-psychosociaal rapport beschrijft soms kenmerken van het kind met vermelding van vaardigheden waarover adoptieouders bij voorkeur dienen te beschikken.

Conclusie

De gegevens waar HOGAR mee werkt zijn niet altijd volledig en betrouwbaar, maar HOGAR verricht voldoende aantoonbare inspanningen om een zo compleet en betrouwbaar mogelijk beeld te krijgen van elk kind. Door de openheid over dilemma's én ondernomen acties in Nederland en Colombia levert HOGAR een bijdrage aan het agenderen van dit relevante vraagstuk. Wel is bij de medewerkers meer aandacht nodig voor het expliciteren van specifieke behoeften van het kind in relatie tot de voor dit kind gewenste opvoedingssituatie. Zeker nu steeds meer kinderen met special needs, oudere kinderen en meerlingen ter adoptie worden aangeboden.

4.2 Matching tussen kind en aspirant-adoptieouders

De contactpersoon van HOGAR heeft meerdere intakegesprekken met de aspirant-adoptieouders. Een vaste vraag tijdens de intake is of de ouders een special need kind willen adopteren. Veel ouders antwoorden bevestigend, wellicht ook omdat dit feitelijk de enige mogelijkheid voor adoptie uit Colombia is (naast het adopteren van siblings). Vervolgens vertellen ouders voor welke vormen van special need ze openstaan.

Indien de wensen van ouders wijzigen in de loop van de procedure (men gaat bijvoorbeeld open staan voor special need), dan gaat HOGAR pas verder met de bemiddeling na aanvullend onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming. Colombia stemt namelijk niet in met een (special need) matchingsvoorstel van HOGAR indien er verschillen zijn tussen het ICBF-profiel van het kind, het onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming en de informatie van HOGAR.

Indien aspirant-adoptieouders in aanmerking komen voor een specifiek kind, bespreekt de contactpersoon van HOGAR het voorstel met hen in algemene bewoordingen. Meestal nemen de adoptieouders dezelfde dag een besluit, tenzij er sprake is van special need. Er is dan de mogelijkheid om ouders voldoende tijd te bieden om een goed besluit te kunnen nemen. Adoptieouders behouden, ook na instemming met een voorstel, het recht om in Colombia alsnog nee te zeggen tegen een kind.

Afwegingen over matching worden gemaakt en gedeeld binnen HOGAR, maar worden niet vermeld in individuele dossiers. Er bestaat enige aarzeling bij HOGAR om afwegingen over de matching in het dossier vast te leggen, omdat dit confronterend kan zijn voor een geadopteerde.

Conclusie

HOGAR gaat binnen de mogelijkheden voldoende bewust om met de verantwoordelijkheid om geschikte adoptieouders te vinden voor een kind. Wel is aandacht nodig voor het transparant maken van afwegingen rond matching in dossiers.

4.3 Evalueren en verbeteren

Alle adoptieouders ontvangen een maand na aankomst van het adoptiekind in Nederland een vragenlijst over hun ervaringen met de adoptieprocedure en de dienstverlening van HOGAR. De vragenlijst bevat onder meer vragen over het kinddossier en de kwaliteit van de gegevens over het kind. De respons van adoptieouders is 80%.

Na twee jaar wordt een deel van de gezinnen opnieuw gebeld. Dit keer worden gerichte vragen gesteld over hun ervaringen met de periode na plaatsing, waarin medewerkers van HOGAR in overleg met adoptieouders voortgangsrapportages maken voor Colombia.

Alle relevante informatie wordt door het bestuur verwerkt in jaarlijkse directiebeoordelingen, en voorzien van maatregelen ter verbetering. Zo zijn na het vorige inspectieonderzoek uit 2005 diverse

(matchings)formulieren aangepast en uitgebreid, maar vanwege de lange doorlooptijden is dit nog niet aantoonbaar in de dossiers die zijn afgerond in 2008.

Conclusie

HOGAR onderzoekt en analyseert de ervaringen van adoptieouders op een voldoende systematische manier en brengt waar mogelijk verbeteringen aan in de eigen werkwijze.

4.4 Contact met gezin na plaatsing van het kind⁵

De verantwoordelijkheid voor het contact na plaatsing is belegd bij het follow-up team van HOGAR, dat bestaat uit een coördinator en vijf medewerkers. Zij hebben gedurende twee jaar minimaal vier keer telefonisch contact met elk gezin en verzorgen op basis daarvan de voortgangsrapportages voor Colombia.

De medewerkers kunnen de gezinnen verwijzen naar professionele hulpverlening, mocht dat noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn er jaarlijkse bijeenkomsten voor ouders en kinderen.

Na de terugkomst van het gezin in Nederland vraagt de follow-up coördinator van HOGAR ouders een kopie van alle formele stukken uit Colombia om toe te voegen aan het dossier. HOGAR bundelt alle informatie en archiveert de dossiers na twee jaar bij een gespecialiseerd bedrijf.

⁵ Dit onderdeel van het toezicht had een inventariserend karakter, vandaar dat een conclusie ontbreekt.

Hoofdstuk 5 Aanbevelingen

Dit hoofdstuk bevat een aantal aanbevelingen om de kwaliteit van de bemiddeling verder te verbeteren. Ze sluiten zoveel mogelijk aan bij de werkzaamheden die in dit toezicht zijn onderzocht: het verzamelen van gegevens, het matchen van kind en aspirant-adoptieouders en tot slot het proces van evalueren en verbeteren.

De Inspectie jeugdzorg doet de volgende aanbevelingen aan Stichting HOGAR:

- Maak een kindprofiel voor elke bemiddeling

Het kindprofiel benoemt de specifieke kenmerken en (zorg- en opvoeding)behoeften van het kind en is gebaseerd op informatie over de sociale achtergrond, de ontwikkeling en medische aspecten van het kind. Een informatief kindprofiel is een van de voorwaarden voor een zorgvuldige match tussen kind en aspirant-adoptieouders.

Binnen de groep kinderen die wereldwijd voor adoptie worden aangeboden, stijgt het aandeel kinderen met een special need. Juist bij kinderen met specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften is het van belang om elk kind te matchen met aspirant-adoptieouders die de benodigde zorg en opvoeding kunnen bieden.

Het belang van het kindprofiel geldt zowel voor bemiddelingen waar de vergunninghouder zelf het initiatief heeft bij de matching, als voor bemiddelingen waar de vergunninghouder de voorgestelde match uit het zendende land controleert.

- Maak besluitvorming rond de matching inzichtelijk in het dossier

Het inzichtelijk maken van de afwegingen die invloed hebben gehad op een individuele matching van kind en aspirant-adoptieouders dient drie doelen.

Ten eerste stimuleert het verwoorden van en discussie over afwegingen de eenduidigheid van werken.

Daarnaast maakt verslaglegging over matching (in combinatie met het enigszins volgen van hoe het adoptiegezin vergaat) het periodiek evalueren van de bemiddelingen mogelijk.

Tot slot is het opnemen van het besluitvormingsproces een vorm van verantwoording naar de geadopteerde.

Bijlage 1 Toetsingskader

Hieronder vindt u het toetsingskader dat de Inspectie jeugdzorg hanteerde als 'meetlat' bij het toezicht op de vergunninghouders interlandelijke adoptie. De eerste kolom bevat de onderzoeksthema's, in de tweede kolom staan de criteria (wanneer is het goed) en de derde kolom illustreert hoe de inspectie onderzoekt of een vergunninghouder voldoet aan de vereisten.

Thema	Criteria	Indicatoren
Verzamelen van kindgegevens	De vergunninghouder zorgt dat de relevante kindgegevens compleet en actueel zijn	<ul style="list-style-type: none"> * Het dossier bevat kindgegevens volgens de richtlijnen van het kwaliteitskader * De vergunninghouder onderneemt activiteiten indien de gegevens niet compleet en actueel zijn
	De vergunninghouder zorgt dat de kindgegevens betrouwbaar zijn	<ul style="list-style-type: none"> * De vergunninghouder verricht activiteiten om de betrouwbaarheid van gegevens te controleren * De vergunninghouder minimaliseert het risico van besluitvorming op basis van onbetrouwbare informatie
	De vergunninghouder formuleert op basis van de kindgegevens wat het kind nodig heeft	<ul style="list-style-type: none"> * De vergunninghouder vertaalt de kindgegevens in behoeften van het kind en in noodzakelijke capaciteiten van aspirant-adoptieouders
Matching tussen kind en aspirant-adoptieouders	De vergunninghouder verzamelt en/of beoordeelt informatie over wensen en grenzen van aspirant-adoptieouders	<ul style="list-style-type: none"> * De vergunninghouder voert een intakegesprek met aspirant-adoptieouders en legt dit vast
	De vergunninghouder weegt af of aspirant-adoptieouders kunnen bieden wat het kind nodig heeft	<ul style="list-style-type: none"> * De vergunninghouder hanteert een procedure om af te wegen of aspirant-adoptieouders bieden wat het kind nodig heeft
	De vergunninghouder zorgt voor een zorgvuldige voordracht van een voorstel aan aspirant-adoptieouders	<ul style="list-style-type: none"> * De vergunninghouder hanteert een procedure voor het voorstellen van een kind aan aspirant-adoptieouders
Evalueren en verbeteren	De vergunninghouder onderzoekt de ervaringen van adoptieouders en brengt verbeteringen aan in de eigen werkwijze	<ul style="list-style-type: none"> * Vergunninghouder bevraagt adoptieouders na afloop van de procedure over de kwaliteit van de verstrekte informatie (over hun adoptiekind)